

EEN GEDIFFERENTIEERDE KLASPRAKTIJK

Omgaan met talige diversiteit

Sophie Stroobants

Taalbeleidsexpert

- **Sessie 1: Implementatie voorbereiden**
- **Sessie 2: Krachtige taalleeromgeving**
- **Sessie 3: Visie ontwikkelen en communiceren**
- **Sessie 4: Taalbeleidsplan**
- **Sessie 5: Visie realiseren**
- **Sessie 6: Institutionaliseren**

Werksessies

- **Leerkrachtenstijl kleuter + terugkomsessie**
- **Leerkrachtenstijl lager + terugkomsessie**
- **Talensensibilisering kleuter/lager + terugkomsessie**
- **Differentiatie lager + terugkomsessie**

Programma

- **Even terugblikken**
- **Korte uitwisseling**

- **Belangrijke aandachtspunten**
 - Leervragen
 - Tools

- **Aan de slag**
 - Taak uitkleden
 - Taak aankleden

Even terugblikken

Wat is differentiatie?

Differentiatie is het positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerders: de verschillen **ZIEN** en er op gepaste wijze op **INSPELEN** om het leerrendement voor de individuele leerder te maximaliseren.

(Vanderhoeven, 2008, 470)

Binnenklas differentiatie

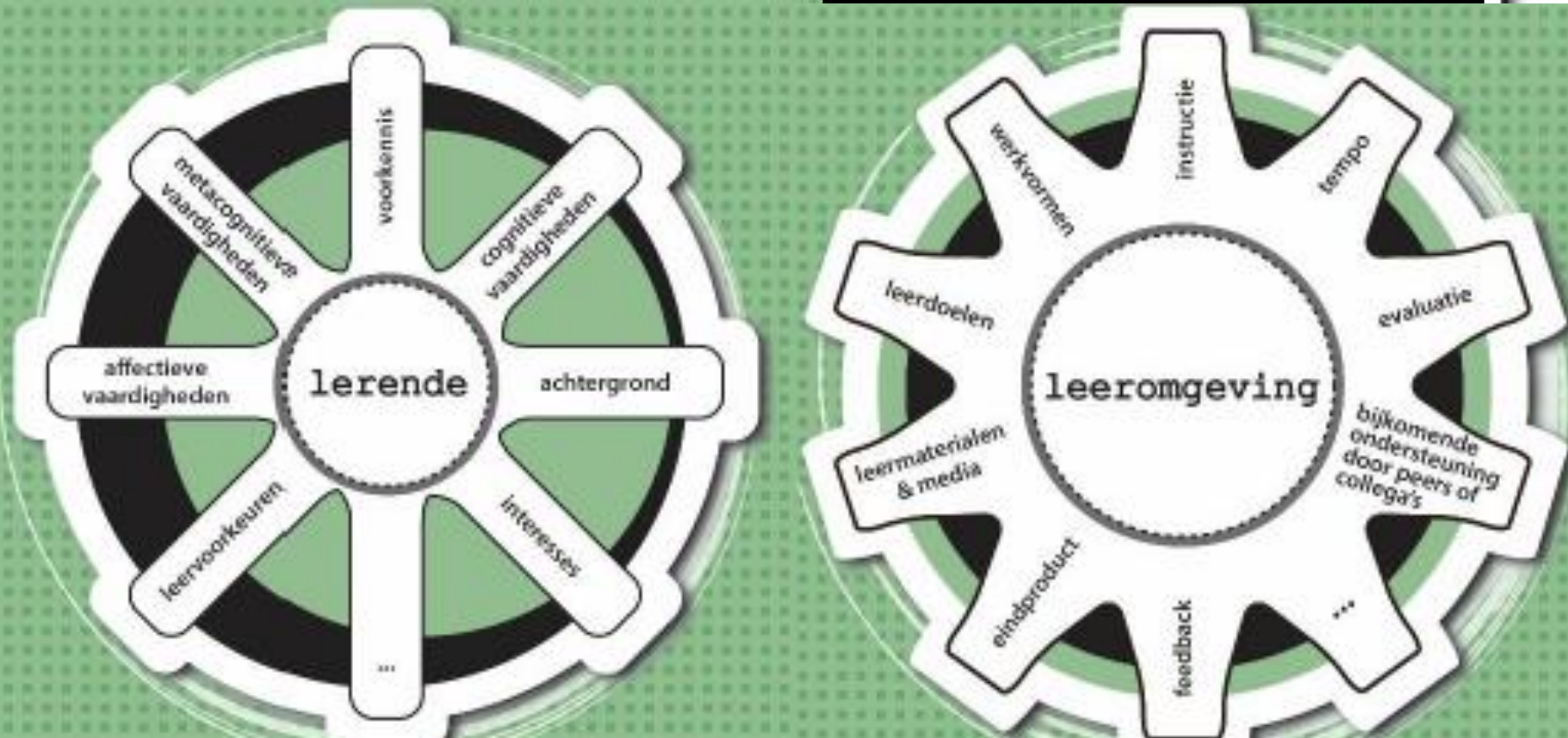
... wor

Beroepshouding, geen recept

... is kunnen omgaan met verschillen tussen lerenden in een klas op een proactieve, positieve en planmatige manier waarbij verschillen verkleinen, gelijk blijven of groter worden

Op basis waarvan kan je differentiëren?

Welke elementen kan je bespelen?

Inspelen op verschillen

Schoolbeleid

Taaltraject

Planmatig handelen

Taalbad

- op structurele wijze klasextern
- doel: functionele taalvaardigheid en sociale integratie
- handelingsplan met individuele doelen

Taalfocus +

- ondersteuning op maat klasintern en/of klasextern
- compenserende en dispenserende maatregelen
- handelingsplan met individuele doelen

Taalfocus

- ondersteuning op maat in de klas
- remediërende maatregelen
- compenserende maatregelen binnen gemeenschappelijk curriculum

Krachtige leeromgeving

- algemene ondersteuning wanneer noden zich voordoen
- differentiërende maatregelen

Fase 3

Fase 2

Fase 1

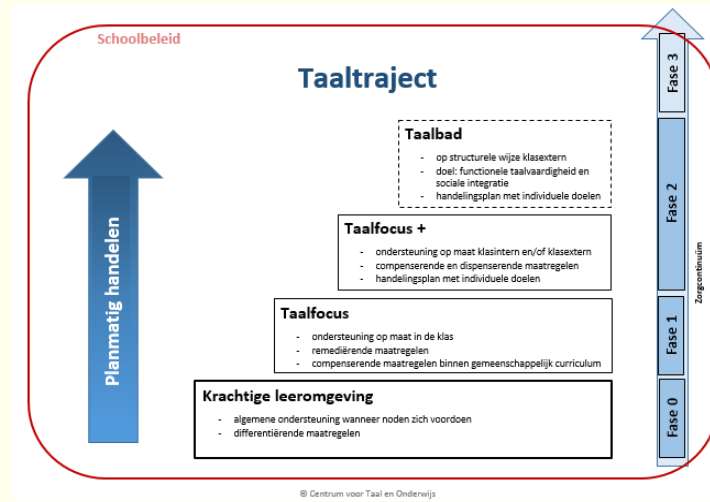
Fase 0

Zorgcontinuüm

Aan de slag met je team?

■ Invulling taaltraject

➤ Teken op een flap de trappen van het taaltraject.

➤ Ga met je team op zoek naar concrete voorbeelden uit je eigen praktijk (en/of de envelop met voorbeelden ter inspiratie) en vul de verschillende fases van het traject in.

Aan de slag in hoeken: co-teaching

■ Wat is co-teaching?

■ **Gelijkwaardige relatie:**

- elkaar respecteren
- competenties bundelen

■ **Gestructureerde wijze:**

- momenten worden formeel vastgelegd
- regelmaat
- samen **voorbereiden, uitvoeren en evalueren**

■ **Gedeelde verantwoordelijkheid**

Aan de slag in hoeken: co-teaching

■ Waarom kiezen voor co-teaching?

■ Voordelen voor de leraar:

- Praktische ondersteuning
- Sociaal-emotioneel ondersteuning
- Inspirerend

■ Voordelen voor de kinderen:

- Welbevinden en betrokkenheid ↑
- Meer aandacht voor individuele noden

Aan de slag in hoeken: flippen in de klas

■ Flipped learning:

- Voor de les: Leerlingen oriënteren zich op de stof aan de hand van een video of ander materiaal. De leerkracht zorgt dat er verschillende informatiebronnen beschikbaar zijn.
- Tijdens de les:
 - Fase 1: De leerkracht begint de les met een korte intro.
 - Fase 2: De video wordt besproken en eventuele vragen worden beantwoord.
 - Fase 3: Het grootste deel van de les wordt besteed aan het maken van zelfstandige oefeningen. De leerlingen maken de opdrachten en oefeningen in de klas terwijl de leerkracht de kans heeft om de leerlingen te observeren en te (re)mediëren waar nodig. Op die manier wordt de klastijd voor iedereen optimaal benut.

Aan de slag in hoeken: thuistaal

■ Thuistaal als hulpstrategie:

- Snel vertalen van een moeilijk woord in de thuistaal.
- Leerlingen de mogelijkheid bieden om tijdens groepswork of hoekenwerk kort in hun eigen thuistaal te overleggen.
- In spreek- en schrijflessen in de allereerste brainstormfase gebruikmaken van de thuistaal om vervolgens de vertaling naar het Nederlands te maken.

■ www.metrotaal.be

Metrotaal
Mind The Gap

- DE KERN VAN DE ZAAK
- VERKENNEN
- BOUWSTENEN
- VOORWAARDEN KLAS
- VOORWAARDEN SCHOOL

Werken aan een open talenbeleid

Metrotaal - Mind the gap wil basisscholen en hun begeleiders inspireren en professionaliseren bij het werken aan een open talenbeleid waar alle talen 'thuis' mogen zijn. Wil je graag deze reis aangaan? Dan ben je op de juiste plaats.

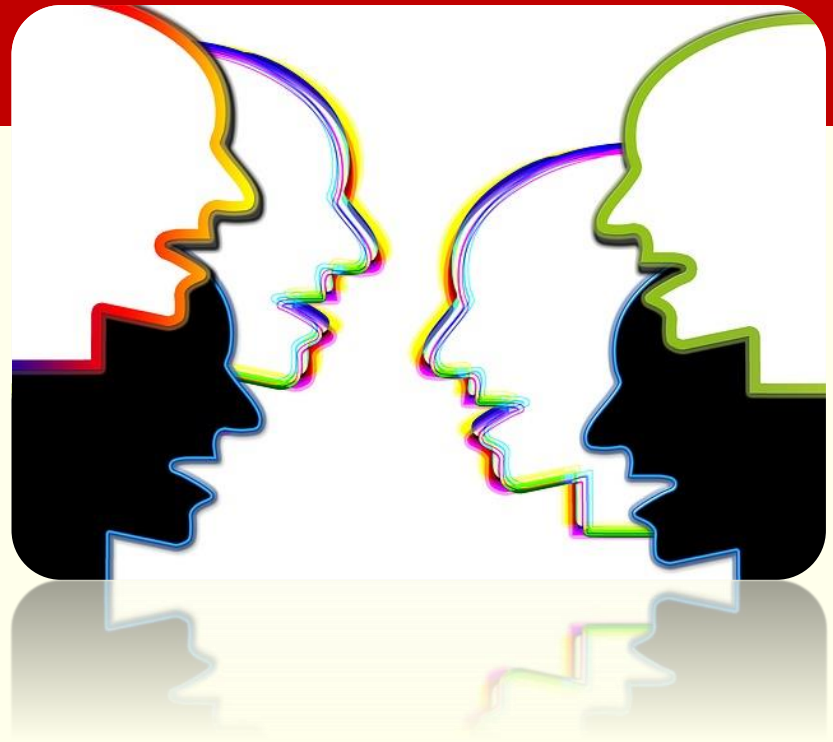

Aan de slag in hoeken: interactieve werkvormen

■ Voordelen van interactieve werkvormen

- De combinatie van de individuele kennis en vaardigheden laat groepen toe om 'moeilijkere' taken toch uit te voeren.
- Meer kinderen kunnen tegelijk actief aan de slag.
 - https://www.youtube.com/watch?v=MGITEH-mITQ&index=2&list=PLVN5ggwR1rQT_M1Y5Z_Xx6mp87F-VpAD
- Er ontstaat een natuurlijke vorm van differentiatie. (verschillende taken/rollen)
 - Informatiekloof
 - Placemat
 - CLIM-rollen
 - ...
- Sociale vaardigheden worden verder ontwikkeld.
- Kinderen leren elkaars talenten en vaardigheden kennen en benutten. (persoonlijke succeservaringen)

Uitwisseling tussentijdse opdracht

Opdracht

1) Kies uit de werkvormen en hoeken die we vandaag besproken hebben één strategie om mee aan de slag te gaan.

2) Probeer uit!

3) Wissel uit!

4) Werk verder rond deze strategie of kies een nieuwe.

5) ...

Belangrijke aandachtspunten!

“Halen we onze doelen nog wel?”

“In het werkboek is het niet altijd duidelijk aan welke doelen wordt gewerkt.”

“Bij differentiatie krijg je soms het gevoel hierover controle te verliezen.”

Belangrijke aandachtspunten

■ Geloof in de groeikracht van kinderen!

■ Lage verwachtingen leiden tot lagere prestaties

■ Aangepast leerkrachtengedrag (al dan niet bewust)

- Leerdoelen
- Niveau van aanbod
- Communicatiepatroon
- Lagere beoordeling en adviezen

Soorten differentiatie

Differentiëren

Differentiatie als
aanpassing van de route:

- Zelfde einddoel
- Andere weg ernaartoe

Differentiatie als
ondersteuning,
waarbij verschillende
leerlingen in dezelfde
taak worden gehouden.

Belangrijke aandachtspunten

■ **Eerst ondersteunen dan aanpassen**

- Differentiatie maatregelen mogen de eigenlijke taak **NIET** veranderen in een les technisch lezen, luisteren of woordenschat. Ze mogen zwakkere leerlingen ook niet systematisch met minder complexe teksten confronteren of telkens opnieuw leiden tot het samenstellen van homogene groepjes waarin de zwakkere leerlingen samen zitten met de leraar. Op die manier krijgen ze minder kansen dan sterkere leerlingen.

- Differentiatie maatregelen moeten de eigenlijke taak **WEL** toegankelijk maken voor iedereen. Ze moeten de zwakkere leerlingen motiveren en hen helpen om tot een algemeen begrip van de taak/tekst te komen, én om in interactie met andere leerlingen en de leraar tot een positieve ervaring te komen. De zwakkere leerlingen moeten zich veilig genoeg voelen om zelf problemen te signaleren.

Taken-wijzer

	JA	NEEN
1. Doelen		
a. Streeft de taak een relevant doel (leerplandoel en/of eindterm) na?		
b. Is de taak gericht op taalvaardigheid en niet (enkel) op taalkennis (zoals benoemen en woordenschat)?		
2. Is het gebruik van taal in deze taak functioneel ? Is taal een middel om een voor de kinderen interessant doel te bereiken?		
3. Is de taak motiverend voor de kinderen?		
4. Is de taak niet te gemakkelijk/te moeilijk? Is er een overbrugbare kloof tussen het niveau waarop de kinderen nu functioneren en het niveau van de taak?		
5. Differentiatie		
a. Zet deze taak de kinderen aan tot intensieve interactie (met elkaar en soms ook met de leerkracht)?		
b. Is er ondersteuning voorzien voor de (taal)zwakke kinderen?		
c. Zijn er voldoende mogelijkheden om in te spelen op de inbreng van de kinderen ?		
6. Kunnen de kinderen voldoende actief deelnemen aan de taak?		
7. Is er voldoende variatie in de werkvormen/groeperingsvormen ?		

Conclusie: Hoe scoort de taak? Zie je mogelijkheden om de zwakke punten van de taak aan te pakken en te verbeteren?

“Hoe differentiëren bij mondelinge vaardigheden?”

“Hoe differentiëren bij creatief schrijven?”

“Wat schrijven? Hoe evalueren?”

■ Opdracht

- Bekijk de taak.
- Hoe maak je deze taak toegankelijk voor zoveel mogelijk leerlingen in je klas? (krachtige leeromgeving)
- Welke bijkomende strategieën kan je bedenken voor leerlingen met extra noden? (taalfocus (+))

Complexiteitsmeter

Aan de slag

Screening opdrachten

■ Ronde 1: taak uitkleden

- Werk per 2.
- Stel jouw taak voor aan je collega.
- Is dit een krachtige taak? Gebruik de taken-wijzer.

Screening opdrachten

■ Ronde 2: taak aankleden

1. Maak de taak krachtiger.
2. Hoe kan je je leerlingen extra ondersteunen bij deze taak?
3. Zijn er voor bepaalde leerlingen aanpassingen nodig? Welke?

Dropbox

Alle documenten vind je terug op Dropbox.

Login: taaltrajectmechelen@hotmail.com

Wachtwoord: Schooljaar20152017

Evaluatie

Contact

Centrum voor taal en onderwijs

Blijde Inkomststraat 7 bus 3319

3000 Leuven

www.cteno.be

016 37 35 75

Sophie.Stroobants@kuleuven.be